

Lær:

Kolrosing

Kolrosing er en tradisjonell dekortechnik som stadig brukes på gjenstander av tre eller bein eller horn. Mønsteret risses inn i gjenstanden med en knivspiss før man så smører på et fargestoff som fester seg i de rissede strekene slik at mønsteret kommer tydelig fram. Navnet har sammenheng med at man tidligere brukte kull blandet med dyrefett som fargestoff. I dag bruker man olje tilsatt fargestoff, og finmalt furubark gir en mørkebrun, jevn strek.

I samisk duodji brukes kolrosing særlig som dekor på skjeer, kniskaft, knivslirer, beltespinner og nålehus laget av reinsdyrhorn.

Koselig å lage mat med en dekorert sleiv!

Sånn gjør du:

1) Puss overflaten som du vil dekorere. Bruk sandpapir nr 400 og puss i tre-retningen. Det er viktig at det ikke blir små riper i overflaten, for det vil «forstyrre» det mønsteret du vil framheve.

Tegn flere forslag til dekor, og pass på at det er tilpasset størrelsen på flaten som skal dekores. Velg det beste, og overfør til gjenstanden. Bruk en skarp knivspiss til å risse mønsteret ned i overflaten. Hold kniven mest mulig loddrett når du skjærer/risser i blyantstrekene.

2) Bark-pulver lager du ved å gni barken ned mot fint sandpapir. Du ser at det fort blir små hauger med pulver som har konsistens som hvitemel.

3) Stryk bark-pulveret på slik at det presses ned i sporene som er risset i overflaten. Børst av det som er overflødig. Påfør linoljen med en liten klut, og du ser hvor flott mønsteret kommer fram.

Tips:

- På www.digitaltmuseum.no kan du søke på kolrosing og finne mange mønstertips.
- Bruk kolrosing til å «fiffe opp» gamle og nye tregjenstander, kjøkkenredskap, verktøy med treskaft, en krakk i tre. Den selvlagde dekoren vil gi produktet en større verdi for deg, og du kan sette pris på det lenge!

Kilder: Wikipedia og digitaltmuseum.no

Oppskrift og bilder: Synøve Eriksen Vadøy, husflidskonsulent i Sogn og Fjordane